

Základná škola s materskou školou Žilina - Brodno

Myšlienky sa spájajú do spoločného cieľa

Program Zelená škola prináša školám **environmentálnu výchovu prepojenú s konkrétnymi praktickými krokmi**. Tie vedú žiakov a celú školu k šetrnejšiemu prístupu voči prostrediu, t.j. pomáhajú znížiť celkový vplyv školy na životné prostredie (znižujú jej ekologickú stopu).

Sme presvedčení, že o problematike životného prostredia nestačí len získavať vedomosti, ale že je zároveň nevyhnutné snažiť sa zmeniť naše konanie. Urobiť zmenu, ktorú je vidieť a cítiť.

Hlavným cieľom programu Zelená škola je pomôcť školám nájsť cestu zmeny, ktorá povedie k zdravšej, "zelenšej" a aktívnejšej škole i spoločnosti.

Participácia, alebo spoločne to ide ľahšie

Proces Zelenej školy je holistický (celostný) a prioritne zameraný na ľudí, nie na úlohy. Zahŕňa celú školu spolu s členmi miestnej komunity a aktivuje ich participáciu - spoluúčasť na rozhodovaní a riešení vybraných problémov. **Podporuje tímovú prácu a pomáha vytvárať spoločnú víziu školy, ktorá rešpektuje a prakticky chráni životné prostredie.**

Žiaci sú súčasťou pracovného tímu - Kolégia Zelenej školy, analyzujú súčasnú situáciu na škole v 6 oblastiach (voda, odpad, energia, doprava a ovzdušie, zelené obstarávanie, zeleň a ochrana prírody) a následne navrhujú zlepšenia, ktoré sa snažia pri zapojení celej školskej komunity zrealizovať. Svoje predsavzatia a prijaté princípy výtvarne vyjadrujú prostredníctvom Ekokódexu.

Medzinárodný certifikát a vlajka

Školy, ktorým sa podarí úspešne zrealizovať všetkých sedem krokov, získajú na konci certifikačného obdobia medzinárodné ocenenie - certifikát „Zelená škola“ a vlajku

Eco-Schools. Certifikát má platnosť 24 mesiacov od jeho udelenia Radou Zelenej školy a pre jeho obhájenie je potrebné pokračovať v účasti v programe.

Na základe medzinárodného štandardu siedmich krokov je certifikát Zelená škola značkou kvality environmentálneho vzdelávania a manažmentu na školách. Vlajka a certifikát symbolizuje to isté na Novom Zélande, v Brazílii, vo Fínsku či u nás na Slovensku.

Metodológia programu

V programe Zelená škola sa uplatňuje praktická metodika 7 krokov, ktorá bola pre školy vypracovaná podľa systémov environmentálneho riadenia. Náplňou programu je splnenie týchto 7 krokov Zelenej školy:

- 1. Zostavenie Kolégia Zelenej školy,**
- 2. Environmentálny audit školy,**
- 3. Akčný plán,**
- 4. Monitoring a hodnotenie,**
- 5. Pro-environmentálna výučba (Tézy prierezovej témy EnV, Celoročný návrh aktivít)**
- 6. Informovanie a spolupráca,**
- 7. Eko-kódex školy.**

Zelená škola je praktická

„Walk your talk“ - prenesene: „O čom rozprávaš, to aj urob, tak aj konaj“. Tento postup vedie pedagógov a žiakov k systematickej práci a riešeniu skutočných problémov školy a prostredia, v ktorom žijú.

Zelená škola je inšpiráciou, motiváciou a prostriedkom, ktorý pomáha prirodzene prenášať teoretické vedomosti o zodpovednom prístupe k nášmu životnému prostrediu do každodenného života. Tie potom môžu byť reálnym príkladom nielen pre školskú komunitu, ale tiež pre širokú verejnosť.

Zelená škola má napr. zavedený separovaný zber odpadov, snaží sa o úspory energie a zlepšenie prostredia školy, jej okolia a pod. Žiaci s pedagógmi sa zúčastňujú na praktickej ochrane prírody a vo výučbe sa využíva zážitkové vzdelávanie.

Žiaci sa učia k tolerancii, kritickému mysleniu, samostatnosti, tvorbe a obhajobe vlastného názoru a zodpovednému konaniu. Škola sa snaží byť otvorená voči novým trendom, novým myšlienkam a alternatívnej pedagogike.

Organizácia programu

Program Zelená škola sa na Slovensku realizuje od roku 2005 a v školskom roku 2010/11 je doňho zapojených 152 škôl.

Koordináciu programu na Slovensku zabezpečuje Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica - (do februára 2009 ju realizovalo Centrum environmentálnych aktivít).

Aktivity programu sú financované vďaka viacerým projektom. Hlavným je projekt na rozvoj programu Zelená škola, ktorý je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho spoločenstva, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR.

Národným garantom certifikácie programu Zelená škola je sieť environmentálne-výchovných organizácií ŠPIRÁLA.

Medzinárodným garantom certifikácie a organizátorom programu je Nadácia FEE - Foundation for Environmental Education.

História programu

Program Eco-Schools vznikol v roku 1994. S podporou Európskej komisie sa implementoval v Dánsku, Grécku, Nemecku a vo Veľkej Británii. Odtiaľ sa veľmi rýchlo rozšíril do celého sveta.

Program je odpoveďou na Summit Zeme 1992 v brazílskom Riu de Janeiro, kde bola vyjadrená potreba zapájať mladých ľudí do ochrany životného prostredia a udržateľného rozvoja na lokálnej úrovni.

V roku 2003 uznal Program OSN pre životné prostredie (UNEP - United Nations Environment Programme) Eco-Schools ako praktický model pre vzdelávanie k trvalo udržateľnému rozvoju.

Do programu sa každý rok zapája čoraz viac škôl zo všetkých kontinentov. V súčasnosti je to viac ako 31 tisíc škôl zo 47 krajín sveta.

Naša škola a medzinárodný environmentálny projekt Zelená škola

Naša škola je postavená v nádhernom prostredí ŠPR Brodňanka, ŠPR Rochovica a porodného výtvoru Kysucká brána.

Jej poloha nám umožňuje rozvíjať aktivity v oblasti environmentálnej výchovy. U žiakov sa snažíme rozvíjať a formovať také osobnostné vlastnosti, ktoré ich uschopnia chrániť a zlepšovať životné prostredie. ENV je súčasťou jednotlivých vyučovacích predmetov. Jej obsah umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho prostredím.

Pri realizácii ENV uplatňujeme osvedčené metódy a formy práce. Uprednostňujeme priame pozorovanie prírody a zveľaďujeme životné prostredie aktívnou činnosťou žiakov. Len aktívna účasť detí pri riešení ekologických problémov je najlepším predpokladom pri pestovaní správnych postojov k prírode a k životnému prostrediu vôbec.

Rôznymi početnými enviroaktivitami učíme deti milovať a chrániť prostredie, v ktorom žijú. Naši žiaci sú nadšenými ochrancami prírody. Okolie našej školy poskytuje možnosť primeraným spôsobom získavať a rozvíjať svoje odborné vedomosti o prírode. Naša škola je zameraná na enviromentálnu výchovu a vzdelávací program školy je enviromentálneho charakteru. Škola sa snaží rozširovať aktivity k rodičom a občanom Brodna a Vrania.

Na základe uvedeného sme sa v tomto šk. roku po prvýkrát zapojili do programu „Zelená škola“, ktorý nám veľmi blízky svojim poslaním. Registráciou, ktorá bola schválená 17. 9. 2010 sa snažíme zodpovedne plniť jednotlivé kroky, ktoré vedú k získaniu medzinárodného certifikátu a vlajky.

Praktické výhody, vyplývajúce zo zapojenia sa školy do projektu

- možnosť získania certifikátu s celosvetovou platnosťou a vlajky EcoSchool
- možnosť získania renomé v komunite
- zefektívnenie ekonomiky prevádzky školskej budovy (zavedením úsporných technológií pri hospodárení s vodou, energiou, odpadmi...)
- medializácia školy v súvislosti s projektom
- možnosť získania hodnotných cien od sponzorov
- možnosť profesionálnej konzultantskej pomoci počas projektu aj po jeho skončení
- možnosť zapojenia sa do medzinárodných projektov v rámci programu EcoSchools (napr. Linking Project)
- autorizovaný prístup školy do e-mailovej konferencie účastníkov projektu Zelená škola
- pravidelné získavanie aktuálnych informácií prostredníctvom elektronických novín
- možnosť účasti na regionálnych stretnutiach Zelených škôl.

Podujatia zamerané na plnenie EAP

Naše aktivity sú zamerané na plnenie prioritnej témy „Zeľň a ochrana prírody“, no tiež i na plnenie vedľajších úloh.

Snažíme sa, aby žiaci boli maximálne zapojení do prác zameraných na vytvorenie zdravého životného prostredia nielen v interiéri, ale hlavne v exteriéri školy. V školskom areáli trávia žiaci väčšinu dňa. Žiaci si uvedomujú, že životné prostredie je všade naokolo, súčasťou životného prostredia je aj škola, sami prichádzajú s návrhmi na skrášľovanie a vylepšenie školského areálu.

Naša škola v súlade s cieľmi Akčného plánu výchovy a vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju v SR i v tomto šk. roku bude úzko spolupracovať so Školou ochrany prírody a SAŽP, budeme využívať ich programy a edukačné materiály schválené MŠ SR k skvalitneniu enviromentálnej výchovy.

Pri vytváraní správnych postojov žiakov k životnému prostrediu budeme využívať vzdelávacie podujatia v rámci „Eko dni jar“ „Eko dni jeseň, budeme navštevovať enviromentálne výstavy, múzeá a organizované podujatia. Rovnako budeme využívať i ďalšie významné dni v roku týkajúce sa prírody organizovaním rôznych podujatí ako besedy, kvízy, ekohry, projekty, výstavy.